

04/2018 Gaia

(...), (...) DEPARTAMENTUKO (...) ZUZENDARI NAGUSIAK EGINDAKO KONTSULTARI BURUZKO EBAZPENA, HAIN ZUZEN ERE (...) BURUZKO GRADUONDOAREN PROIEKTUA ZUZENTZEN JARRAITZEKO AUKERAREN INGURUKOA

I.- KONTSULTA

1.- 2018ko otsailaren 22an, (...), (...) Departamentuko (...) zuzendari nagusiak kontsulta egin dio Erakundearen Etika Batzordeari, hain zuzen ere (...) buruzko graduondoko proiektua zuzentzen jarraitu ahal izateko aukeraren inguruan.

2.- Interesdunak bere azalpenean adierazi du 2017. urtean, bere zuzendaritzapean, (...) graduondo berri bat sortzeko eta ezartzeko lanean aritu direla, Gipuzkoako Foru Aldundiaren egungo gobernu taldeak bultzatutako ideia.

Graduondoaren helburua da (...).

2018. urtean, (...) enpresari esleitu dio graduondo horren diseinu eta zuzendaritza zientifikoa egitea. Enpresa horren zerbitzuen artean dago titulu hori igortzeko unibertsitate egokiena proposatzea. Azkenik, enpresa esleipendunak (...) aurkeztutako proiektua honako hau izan zen: (...) buruzko graduondoa, urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate Nazionalak (aurrerantzean UNED) eskaintzea. UNED honako entitate laguntzaileak aurreikusi ditu graduondo honetarako: (...), hain zuzen ere graduondoaren online plataforma kudeatzeko.

Interesdunak (...) lan egin zuen (...)etik (...) arte, eta zehazki iraganeko lan harreman horrek sortzen dizkio zalantza etikoak.

Horri dagokionez, interesdunak adierazi du (...) utzi zuela (...) horretan lan egiteari, eta 2015ean hartu zuela kargua; halaber, adierazi du bera buru den zuzendaritzak (...)

enpresaren aldeko kontratua esleitu duela, eta azken entitate horrekin bakarrik mantentzen duela harremana. Horrez gain, adierazi du, graduondoa martxan jartzen bada, UNED izango dela (...) bere plataforma birtualen mantentzea kontratatu beharko duena (gainera, nahi izanez gero, UNEDek beste enpresa edo entitate laguntzaile bat hauta dezake azkenean).

II.- ARAU APLIKAGARRIAK

1.- Diputatuen Kontseiluak 2016ko martxoaren 1ean hartutako erabakiaren bidez, Gipuzkoako Foru Aldundiko eta haren Sektore Publikoko Erakunde Zuzentasun sistema onartu zuen. Horren bidez, etika publikoa eta eredugarritasuna ezarri nahi dira nortasun ezaugarri gisa.

Sistema horren barne dago Gipuzkoako Foru Aldundiko eta haren sektore publikoko kargu publikoen zein langile baliokideen Jokabide eta Jardunbide Egokien Kodea. Horrez gain, foru kargu publikoak eta kargu baliokideak dituzten pertsonak beren funtzioak eta jarduera publikoak egitean bete eta sustatu beharreko jokabide eta jardunbide arauak identifikatzen ditu sistema horrek, baita esparru pribatuan bete eta sustatu beharrekoak ere, baldin eta beren jokabide pribatuak eragina badu jarduten duten erakundearen irudian. Horren guztiaren xedea da osotasuna eta eredugarritasuna sustatzea, betiere erakundearen irudia babestuz.

2.- Gipuzkoako Foru Aldundiko eta haren sektore publikoko kargu publikoen zein langile baliokideen Jokabide eta Jardunbide Egokien Kodea zortzi baloreen inguruan ezarri da —ordezkaritza, zuzentasuna, eredugarritasuna, zintzotasuna eta eskuzabaltasuna, objektibotasuna, profesionaltasuna, eraginkortasuna zein bizikidetzeta eta errespetua— eta zortzi printzipio nagusi ditu: Lidergo partekatu eta eraldatzailea, gardentasuna, datuen eskuragarritasuna, kudeaketa eta berrikuntza eredu berria, euskararen sustapena eta erabilera, kohesio ekonomiko-soziala eta lurralde oreka, harreman kapitalean oinarritutako gobernu eta herritarren entzute aktiboa, eta kontuak ematea.

Balore eta printzipio esparru horretan, jarrera eta jokabide katalogo zabal bat zehazten du Kode horrek, hain zuzen ere Erakundearen Etika Batzorde honek jarduteko erreferentziako parametro gisa, era horretan, borondatez Kodera atxikitako kargu

publikoek edo Kodeko xedapenak behar bezala betetzeko zinezko interesa duten hirugarren pertsonak helarazitako kontsultak, zalantzak eta dilema etikoak erantzuteko.

3.- Erakundearen Zuzentasun Sistemak aurreikusten du Erakundearen Etika Batzordea osatzea organo independente gisa, hain zuzen ere Jokabide eta Jardunbide Egokien Kodea arautzen duten balore, printzipio eta jardunbideak bultzatu, sustatu, babestu eta betetzen direla bermatzeko, baita erakundearen irudia kaltetu dezakeen edozein ez-betetze edo jardunbide desegokiri aurrea hartzeko ere.

Berme organoaren funtzioak kargu publikoetan eta kargu baliokideetan islatuko dira, besteak beste.

4.- Martxoaren 1eko 3/2016 Foru Dekretuak, Gipuzkoako Lurralde Historikoko foru sektore publikoko Erakundearen Etika Batzordea eratzekoak (Urtarrilaren 16ko 3/2018 Foru Dekretuaren bidez aldatu zena) 3.b) artikuluan xedatzen du Erakundearen Etika Batzordearen eginkizuna dela ebazpen, txosten eta oharren bidez, kargu publikoek egindako kontsultak eta azaldutako zalantza zein dilema etikoak ebaztea.

5.- Eskatzaileari Gipuzkoako Foru Aldundiko eta haren sektore publikoko kargu publikoen zein langile baliokideen Jokabide eta Jardunbide Egokien Kodea aplikatzen zaio, horren 1.3. arau orokorreko 1. artikuluko b) hizkian xedatutakoaren arabera.

III. ERAKUNDEAREN ETIKA BATZORDEAREN BALIOESPENA

Jokabide eta Jardunbide Egokien Kodeak, zintzotasunaren eta eskuzabaltasunaren balorea zehaztean, hau xedatzen du: *“foru kargu publikoek interes publikoko helburua betetzeko eta Gipuzkoako herritarren interes orokorren alde soilik egingo du lan. Interes publikoen eta pribatuen arteko gatazkarik badago, edo gatazka susmorik badago, kargu publikoak dagokion autoritateari jakinarazi beharko dio lehenbailehen, edo bestela, Etika Batzordeari, hala badagokio. Baldintzen arabera edo ematen diren gomendioen arabera, dagokion organoan edota prozeduran erabakia hartzeko prozesuan ez du parte hartuko, ez zuzenean, ez zeharka ere...”*

Betebehar hori baldintza berdinetan jasotzen da 3.4.a) jokabide arauan, hain zuzen ere zintzotasunari eta eskuzabaltasunari buruzkoan, honako hau xedatzen baita: *“foru kargu publikoek interes publikoko helburua betetzeko eta Gipuzkoako herritarren interes orokorren alde soilik egingo du lan”*.

Horrez gain, xedatzen du interes publikoen eta pribatuen arteko gatazkarik badago, edota gatazka susmorik badago, kargu publikoak dagokion autoritateari edo erakundeari jakinarazi beharko diola lehenbailehen, edo bestela, gai horri buruzko kontsulta berme organoari ere helarazi ahal izango diola (3.4.b) jokabide araua).

Interesdunak hala egin du. Erakundearen Etika Batzordeari kontsulta egin dio, hain zuzen ere (...) buruzko graduondoaren proiektua zuzentzen jarrai dezakeen jakiteko, hain zuzen ere jakin baitu graduondo hori abian jartzen bada, UNED unibertsitateak eskainiko baitu, eta berak (...)etik (...) arte lan egindako (...) kontrata ditzakeela unibertsitate horrek plataforma birtualen mantentze lanak.

Interes gatazka posible baten inguruan, 3.4.d) jokabide arauak xedatzen du honako hau: *“interes gatazka sortzen da foru kargu publikoak hartzen dituen erabakietan berezko interes pribatuak baditu, edota izaera publikokoak, zuzeneko senideenak, izatezko bikotekidearenak edo hirugarrenekin partekatutako interesak, baita pertsona edo kolektibo horiek hartu-emanak izan dituzten enpresa edo entitateen interesak ere”*. Kasu horretan, 3.4.c) jokabide arauan xedatutakoaren arabera, ez du parte hartuko dagokion erabakia hartzeko prozesuan, ez zuzenean, ez zeharka.

Beste alde batetik, zuzentasunaren balorearen inguruan, 3.2.e) jokabide arauak, zuzentasunari buruzkoak, hau xedatzen du: *“bereziki, beren erabaki publikoetan eragina izan dezaketean kanpo interferentziak saihestuko dituzte, baita beren funtzioak betetzean kargu publiko gisa duten zuzentasuna zalantzan jarri ditzaketean ere. Zehazki, pertsona edo entitate jakin batzuen aldeko faboritismo susmoak piztu ditzaketean jarduerak saihestuko dituzte.”*

Azkenik, objektibotasunaren balorearen inguruan, 3.5.b) eta c) arauetan honako hau xedatzen da: *“... beren funtzioetatik kanpo utzi beharko dituzte edozein jarduera susmagarri, baldin eta horien bidez modu ez-objektiboan eta argumenturik gabe, entitate*

pribatu edo publiko edo pertsona zehatzei zuzeneko ala zeharkako onura sor diezaieketela badirudi”, eta “bereziki, jarduera objektiboa nagusi izango da izendapenetan, kontratazio publikoan, diru laguntzak ematean edo kargu publikoek beren funtzioak inpartzialtasunez betetzeko lege xedapena betetzean”.

Aipatutako arauak xedatutakoa kontuan hartuta, ondorioztatu behar da Jokabide eta Jardunbide Egokien Kodea urratzen dela, hain zuzen ere erabaki publikoetan, erabaki praktikoetan eta aldi berean interes orokorrekin zerikusia duten jardueretan, hau da, beren kargua betetzean babestu beharrekoetan, parte hartzen duten kargu publikoek, beren kargua betetzean, interes pribatu propioak, senideenak edo hirugarren pertsonenak badituzte. Beraz, nahikoa da kargu publiko bat betetzen duen pertsona batek edozein faboritismo susmo sortzea 3.4.b) arauko prebentzio mekanismoak aktibatuzko, hain zuzen ere Erakundearen Etika Batzordeari egindako kontsultan aurreikusten den moduan.

Kasu honetan, interesdunak bere kargua hartu baino ia (...) lehenago utzi zion (...) horretan lan egiteari —duela (...) urte baino gehiago— eta are garrantzitsuagoa dena, ondorio hauetarako are erabakigarriagoa dena: interesdunaren zuzendaritzak ez dauka inolako zuzeneko harremanik aipatutako (...) eta ez du inolako eskumenik graduondoko plataforma birtualen mantentze zerbitzua kontratatuzko, UNED unibertsitateari baitagokio eskumen hori. Interesdunaren zuzendaritzak (...) enpresa esleipendunarekin bakarrik dauka harremana, eta beharrezkoa bada, UNEDekin.

Gainera, kasu honetan, ez da urriaren 1eko 40/2015 Legeak, Sektore Publikoko Araubide Juridikoari buruzkoak, 23.2.e) artikuluan xedatutako abstentzio arrazoia eman (“*gaitan zerikusi zuzena duen pertsona fisiko edo juridikoren batekin zerbitzu harremana izatea edo pertsona horri azken bi urteetan edozein era, baldintza eta tokitan lan zerbitzuak eskaini izatea*”), arestian aipatu den moduan, zerbitzu harremana ez baita (...) sortzen.

Azkenik, proiektuak aurrera egiten badu, UNEDen eskumena izango da plataforma birtualen mantentzea kontratatzea, hain zuzen ere unibertsitate horrek eskaini eta kudeatuko baitu (...) buruzko graduondoa. Gainera, sektore publikoko kontratazioaren esparruan indarrean dagoen araudia aplikatu beharko du entitate horrek. Beraz, bere autokudeaketa irizpideak betez, UNEDek erabakiko du nork mantenduko dituen bere plataforma birtualak, eta beraz, interesdunaren zuzendaritzak ezingo du erabaki horretan esku edo parte hartu.

Hori guztia aintzat hartuta, Erakundearen Etika Batzordeak aho batez ematen du hurrengo

EBAZPENA

Bakarra.- Interesdunak Jokabide eta Jardunbide Egokien Kodean xedatutako balore eta jokabide arauen arabera jokatu duela (...) buruzko graduondoaren proiektua diseinatu eta sortzeko prozesuan; eta beraz, Erakundearen Zuzentasun Sistemari eta Jokabide eta Jardunbide Egokien Kodean xedatutakoaren arabera, proiektu hori zuzentzen jarrai dezakeela.

Donostian, 2018ko martxoaren 9an

Erakundearen Etika Batzordeko presidentea

Imanol Lasa Zeberio jauna